

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 października 2018 roku po rozpoznaniu wniosku z dnia 27 września 2018 roku zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270), ZUS I Oddział w Ł. ponownie ustalił wysokość i podjął wypłatę emerytury K. P. (1) od 01-09-2018 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, w tym kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego.

Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury, tj. na dzień 27.09.2018 r.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 318.777,35 zł
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 637.919,84 zł
- kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji, wynosi 155.064,55 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 212,10 miesięcy
- wyliczona kwota emerytury wynosi 5.241,69 zł

Po ponownym ustaleniu wysokość emerytury wynosi:

$(318.777,35 + 637.919,84 + 155.064,55) / 212,10 = 5.241,69$ zł.

Niniejszą decyzją uwzględniono składki zewidencjonowane na koncie K. P. (1) z tytułu zatrudnienia/ubezpieczenia do 31.08.2018 r. Jednocześnie poinformowano, iż w celu doliczenia składki za miesiąc wrzesień 2018 r., w którym miało miejsce rozwiązanie stosunku pracy, należy złożyć wniosek o jej uwzględnienie w trybie art. 108 ustawy emerytalnej. Jeżeli po dniu 31.08.2018 r. podjęto zatrudnienie wniosek o doliczenie składki za wrzesień 2018 r. można złożyć po zakończeniu aktualnego roku kalendarzowego lub gdy ustanie ubezpieczenie. W odpowiedzi na pismo ubezpieczonej z dnia 07.09.2018 r. oraz 11.09.2018 r. poinformowano, że prawo do emerytury na zasadach mieszanych przysługiwałoby jej gdyby wniosek o ww emeryturę został złożony do dnia 29.11.2017 tj przed ukończeniem męskiego wieku emerytalnego wynoszącego 65 lat.

/ decyzja k. 20-21 v. plik II akt ZUS/

W odwołaniu z dnia 19 października 2018 roku K. P. (2) wniosła o wyliczenie emerytury mieszanej jako korzystniejszej nadto o zastosowanie przy wyliczeniu świadczenia tabel życia z roku 2012 (gdy osiągnęła powszechny wiek emerytalny).

/ odwołanie k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że w przypadku wnioskodawczyni emerytura z FUS dla członka OFE przyznana została na wniosek zgłoszony po raz pierwszy po osiągnięciu wieku, o którym mowa art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. (określonego w art. 24 ust. 1b ustawy emerytalnej) tzw. wieku „męskiego”.

Zakład wskazał, że jeżeli członek OFE złoży po raz pierwszy wniosek o emeryturę z FUS, o której mowa w a 24 ust. 1 ustawy emerytalnej, po ukończeniu wieku, o którym mowa w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia: listopada 2008r. (określonego w art. 24 ust. 1b ustawy emerytalnej), kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie uwzględnia się przy ustalaniu wysokości emerytury z FUS. Wynika to z art. 17a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o emeryturach kapitałowi: (tekst jednolity Dz. U. z 2018r., poz. 926). W takim przypadku wysokość emerytury z FUS o symbolu (...) ustala się kobiecie mężczyźnie na zasadach określonych w art. 26 ustawy emerytalnej

Podstawę obliczenia tej emerytury ustala się z uwzględnieniem środków zewidencjonowanych na subkoncie (art. 25 ustawy emerytalnej w nowym brzmieniu), a zgodnie z art. 40 ust. 1e ustawy systemowej następuje przesunięcie środków zewidencjonowanych subkoncie na konto i zewidencjonowanie ich na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc ustalenia emerytury oraz zamknięcie subkonta. Przesunięcie środków z subkonta na konto następuje po uprawomocnieniu się decyzji przyznającej emeryturę w docelowej wysokości.

Decyzją z dnia 04.10.2018r. podjęto wypłatę emerytury dla wnioskodawczynie od 01.09.2018r., tj. od pierwszego dnia miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Jednocześnie powyższą decyzją dokonano wariantowania średniego dalszego trwania życia i przyjęto w korzystniejszej wysokości: 212,10 m-cy (średnie dalsze trwanie życia na wiek 65 lat i 9 m-cy z tablic średnie; dalszego trwania życia na 2018r.).

Emerytura została ustalona w myśl przepisów art. 24 ust. 1b ustawy z dnia 17.12.1998r emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. 2018r., pi: 1270), stąd brak prawa do wariantowania średniego dalszego trwania życia zgodnie z art. 24 ust.; ustawy emerytalnej.

/ odpowiedz na odwołanie k. 4-4v./

Na rozprawie w dniu 5 marca 2019 r., składając stosowne pismo procesowe, pełnomocnik wnioskodawczynie wniósł o uwzględnienie złożonego odwołania i zmianę zaskarżonej decyzji w całości poprzez ponowne obliczenie wysokości emerytury na podstawie art. 183 ust 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 26 ust 6 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, pozostawiając organowi rentowemu obowiązek obliczenia wysokości emerytury.

Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego tj.

a. art. 183 ust. 4 ustawy o ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez jego niezastosowanie w sytuacji spełnienia przez ubezpieczoną warunków ustalenia świadczenia emerytalnego na zasadach mieszanych.

b. art. 17a ust. 1 ustawy o emeryturach kapitałowych poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że prawo do emerytury na zasadach mieszanych ubezpieczonej nie przysługuje a to z uwagi na złożenie przez ubezpieczoną wniosku o emeryturę po dniu 29 listopada 2017 r. tj. po ukończeniu męskiego wieku emerytalnego.

c. art. 26 ust. 6 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez jego niezastosowanie w sytuacji istnienia podstaw do wariantowania średniego dalszego trwania życia na podstawie tabeli długości życia z roku 2012.

W przedmiocie kosztów pełnomocnik wnioskodawczynie wniósł o zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującej kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przypisanych.

/ stanowisko procesowe pełnomocnika wnioskodawczynie protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00:06:09 -00:06:09 pismo procesowe k. 19-23/.

Na rozprawie w dniu 9 maja 2019 r. strony podtrzymały swoje stanowiska procesowe.

/ stanowiska procesowe stron 00:01:03 - 00:08:18 protokół z rozprawy z dnia 9 maja 2019 r. /

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. P. (1) urodziła się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

W dniu 6 sierpnia 2018 r. ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę wnosząc o przyznanie świadczenia z uwzględnieniem zarobków pozwalających na ustalenie najkorzystniejszej kwoty świadczenia. We wniosku wskazała, iż jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i wnosi o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem zakładu, na dochody budżetu państwa.

/wniosek k. 1 – 7 plik II akt ZUS/.

Decyzją zaliczkową z dnia 22 sierpnia 2018 r. ustalono wnioskodawczyni prawo do świadczenia na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270), od dnia 1.08.2018 r. tj. od miesiąca w którym złożono wniosek jednocześnie zawieszając jego wypłatę z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia przez wnioskodawczynię.

/ decyzja k. 16-17 plik II akt ZUS/

Pismami z dnia 7 września 2018 r. i 11 września 2018 r. wnioskodawczyni wniosła o weryfikację wysokości przyznanego jej świadczenia i jego wyliczenie na zasadach mieszanych oraz zastosowanie tabeli długości życia z roku 2012 r. (w dniu osiągnięcia przez nią wieku emerytalnego 60 lat) tj. w jej ocenie w wariantcie dla niej korzystniejszym.

/ protokół k. 22 plik II akt ZUS, pismo k. 23 plik II akt ZUS/

W dniu 27 września 2019 r. wnioskodawczyni poinformowała o rozwianiu stosunku pracy i wiośła o wypłatę emerytury.

/ pismo k. 18 plik II akt ZUS, świadectwo pracy k. 19 plik II akt ZUS/

W odpowiedzi na powyższe wydano zaskarżoną decyzję z dnia 4 października 2018 r.

/ decyzja k. 20- 21 v plik II akt ZUS/

W piśmie z dnia 24 października 2018 r. dodatkowo poinformowano wnioskodawczynię, że zgodnie z informacją zawartą w załączniku do decyzji emerytalnej z dnia 04.10.2018r. dokonano wariantowania średniego dalszego trwania życia i przyjęto je w korzystniejszej wysokości: 212,10 m-cy (średnie dalsze trwanie życia na wiek 65 lat i 9 m-cy z tablic średniego dalszego trwania życia na 2018r.). Zgodnie z art. 26 pkt. 6 osoby, które należą do Otwartego Funduszu Emerytalnego i złożą wniosek po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego męskiego tj. 65 lat (w przypadku wnioskodawczyni przed 29 listopada 2017r.) nie przysługuje wariantowanie średniego dalszego trwania życia z tablicy z 2012 roku (okres, który obejmują tablice 01.04.2012r. - 31.03.2013r.).

/pismo k. 29 plik II akt ZUS/

Hipotetyczna wysokość emerytury wnioskodawczyni w wariantcie mieszanym przy zastosowaniu tablicy średniego dalszego trwania życia obowiązującej od dnia 1.04.2018 r. wynosi od 1.09.2018 r. 5.493,58 zł.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej przyjęto:

- przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych od 2005 r do 2014 r.
- wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 223,42%

Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 223,42% przez kwotę bazową 3731,13 zł wynosi 8.336,09 zł.

Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił okresy:

- składkowe 41 lat 11 miesięcy - 503 miesiące

- nieskładkowe 5 lat i 1 dzień - 60 miesięcy

Wysokość emerytury została obliczona w następujący sposób:

$24 \% (...),13 = 895,47 \text{ zł}$

$(503 \times 1,3 \%) / 12 \times 8.336,09 = 4.542,34 \text{ zł}$

$(60 \times 0,7 \%) / 12 \times 8.336,09 = 291,76 \text{ zł}$

RAZEM = 5.729,57 zł.

Wysokość emerytury wynosi 5.729,57 zł.

Podstawę obliczenia emerytury zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury.

Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury, tj. na dzień 06.08.2018 r.

- kwota składki zaewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 500317,50 zł
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 637.919,84 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 212,10 m-cy
- wyliczona kwota emerytury wynosi 5.366,51 zł

Wysokość emerytury obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: $(500.317,50 + 637.919,84) / 212,10 = 5.366,51 \text{ zł}$

Obliczenie wysokości emerytury zgodnie z art. 183

Wobec osiągnięcia wieku uprawniającego do emerytury w roku 2012 wysokość emerytury od 01.08.2018 wynosi:

- 35 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej -2.005,35 zł,

- 65 % emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej -3.488,23 zł,

Łącznie -5.493,58 zł

Emerytura po waloryzacji wynosi: od 01.03.2019- 5.650,70 zł

/Hipotetyczne wyliczenie emerytury k. 27 -28/

W przypadku wnioskodawczynie korzystniejsze jest zastosowanie tablicy średniego dalszego trwania życia obowiązującej od 01.04.2018r., wg której średnie dalsze trwania życia dla osób w wieku 65 lat i 9 miesięcy wynosi 212,10 m-cy.

/hipotetyczne wyliczenie emerytury k. 28 -28 v. pismo ZUS k. 27/

Według tablicy obowiązującej w dniu, w którym wnioskodawczynie ukończyła 60 lat tj. okresie 01.04.2012r. - 31.03.2013r. średnie dalsze trwania życia dla osób w wieku 60 lat wynosi 254,8 m-cy natomiast dla osób w wieku równym wiekowi przejścia ubezpieczonej na emeryturę – 65 lat i 9 miesięcy wynosi 205,6 miesięcy.

/ bezsporne pismo ZUS k. 27/

Stan faktyczny w niniejszym postępowaniu Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w aktach organu rentowego i załączone do akt sprawy, a także na podstawie hipotetycznego wyliczenia emerytury dokonanego przez ZUS, który pod względem matematycznym oraz w zakresie naliczonych i zwaloryzowanych kwot kapitału początkowego a także ostatecznie przyjętych składek –sposobu zwiększenia składki wskaźnikiem korygującym i środków na subkoncie, nie była kwestionowana przez stronę odwołującą. Odwołująca wskazywała dodatkowo na konieczność zastosowania tabeli średniego dalszego trwania życia z roku 2012 - roku osiągnięcia wieku emerytalnego, jednakże charakter zgłaszanych przez nią w tym zakresie zarzutów sprowadzał się do prezentowania innej oceny prawnej co do przyjętych założeń. Tym samym wskazane hipotetyczne wyliczenia były wystarczające do poczynienia ustaleń w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest częściowo zasadne i jako takie skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art. 183 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270) emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, o której mowa w ust. 1, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2012, wynosi:

- 1) 35% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz
- 2) 65 % emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

Odnośnie pierwszej części emerytury wskazać należy na treść przepisu art. 53 ust. 1 powyższej ustawy zgodnie, z którym emerytura obliczana według tego przepisu (na tzw. „starych zasadach”) stanowi sumę trzech składników:

- 1) 24 % kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz
- 2) po 1,3 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
- 3) po 0,7 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych.

W myśl art. 15 powyższej ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę. Z kolei ust. 6 tego samego przepisu stanowi, że na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Stosownie do ustępu 2a jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

Następnie w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty,

oraz mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

Zasady obliczania drugiej części emerytury mieszanej przewiduje art. 26 ust. 1 ustawy w myśl, którego emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 w/w ustawy, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175, z zastrzeżeniem art. 185.

Zgodnie z art. 174 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Zgodnie z ust. 2 przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Zgodnie z art. 184 ust.1-3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i Rentach z Funduszu Ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1383) Ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury ubezpieczonego, który złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa, składki na ubezpieczenie emerytalne, zaewidencjonowane na jego koncie w Zakładzie, zwiększa się przez pomnożenie wskaźnikiem korygującym 19,52/12,22, stanowiącym stosunek pełnej wysokości składki na ubezpieczenie emerytalne do wysokości zaewidencjonowanej na koncie ubezpieczonego w Zakładzie.

Mając powyższe na uwadze wskazać należy, iż emerytura tego rodzaju – emerytura mieszana - została przewidziana dla pierwszych roczników ubezpieczonych objętych nowym systemem emerytalnym, tj. dla osób, które osiągnęły wiek emerytalny w latach 2009-2014, jeżeli nie pobierają emerytury w systemie zdefiniowanego świadczenia i nie były członkami otwartego funduszu emerytalnego albo złożyły wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa. Grupa osób, o których mowa, może otrzymać emeryturę składającą się z kwoty odpowiadającej określonemu procentowi emerytury wyliczonej w systemie zdefiniowanego świadczenia (zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej) i z kwoty odpowiadającej określonemu procentowi emerytury wyliczonej według nowych zasad, tj. w systemie zdefiniowanej składki (zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej). W razie podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym po dniu przyznania tzw. emerytury mieszanej przeliczenie takiego świadczenia następuje według zasad przewidzianych dla emerytur wypłacanych z nowego systemu emerytalnego (art. 183 ust. 6 w zw. z art. 108).

Zgłoszenie wniosku o emeryturę po raz pierwszy dopiero po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego spowoduje konieczność obliczenia świadczenia z zastosowaniem tzw. reguł mieszanych z art. 183 ustawy lub według nowych zasad na podstawie art. 26 ustawy. Tzw. emerytura mieszana z art. 183 ustawy dotyczyć będzie osób, które osiągną wiek emerytalny w latach 2009-2013, a jej obliczenie nastąpi w części na podstawie art. 53 ustawy, a w części na podstawie art. 26 ustawy, o ile osoby te nie przystąpią do Otwartego Funduszu Emerytalnego.

/por odpowiednio Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 9 sierpnia 2012 r. III AUa 699/12 Legalis Numer 1034151

Dla zastosowania określonych proporcji metod wyliczania emerytury ważny jest rok osiągnięcia wieku emerytalnego, a nie data złożenia wniosku o emeryturę. Data złożenia wniosku ma tylko znaczenie dla ustalenia emerytury wyliczonej w systemie zdefiniowanego świadczenia wyliczonej przy uwzględnieniu kwoty bazowej obowiązującej w dacie złożenia wniosku. /Karina Jankowska, Inetta Jędrasik-Jankowska Komentarz do art.183 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Prawo do emerytury. Komentarz do ustaw z orzecznictwem LexisNexis,2016/

Z kolei w myśl art. 17a. ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. 2018 poz 926) jeżeli członek otwartego funduszu emerytalnego złoży po raz pierwszy wniosek o emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o której mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po ukończeniu wieku, o którym mowa w art. 7 ust. 2, kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie uwzględnia się przy ustalaniu wysokości emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy nie sposób zgodzić się z organem rentowym jakoby prawo wnioskodawczyni do emerytury na zasadach mieszanych wygasło ubezpieczonej z uwagi na niezłożenie wniosku o emeryturę do dnia 29 listopada 2017 r. tj przed ukończeniem męskiego wieku emerytalnego wynoszącego 65 lat. Przepisy ustawy emerytalnej w żaden sposób nie limitują bowiem czasu, do którego należy wystąpić z wnioskiem o emeryturę aby ustalona została ona na zasadach mieszanych. Emerytura w mieszanej wysokości może być przyznana kobietom, które wiek emerytalny ukończą w latach 2009 – 2013 nawet wówczas gdy przystąpiły do OFE, ale występując o emeryturę, wnioskuje o przekazanie zgromadzonych tam środków do budżetu państwa, co miało miejsce w przedmiotowym przypadku. Natomiast przepis art. 17a ustawy o emeryturach kapitałowych dotyczy tylko i wyłącznie zagadnienia ustalania po raz pierwszy prawa do emerytur w wieku powszechnym (67 lat) z art. 24 ust. 1 lub art. 24a ustawy o e.r. FUS w kontekście wykorzystania przy obliczaniu wysokości tych świadczeń środków zewidencjonowanych na subkoncie w ZUS. Z tych też względów w ocenie Sądu Okręgowego prawo ubezpieczonej do emerytury mieszanej nie może być kwestionowane.

O prawidłowości takiej interpretacji przekonuje sąd także wykładnia historyczna przepisów art. 183. W myśl bowiem art. 183 ust. 4 w brzmieniu ustalonym na mocy art. 1 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 169, poz. 1412 z późn. zm.) emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50, o ile osoba ta nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego, **zgłoszony w roku kalendarzowym** 2012, wynosi:

1) 35 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz

2) 65 % emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

Początkowo przepisy uzależniały zatem wysokość tej emerytury od daty złożenia wniosku. Dopiero późniejsza zmiana położyła nacisk na ukończenie wuw danym roku kalendarzowym wieku emerytalnego. Oznacza to, w ocenie sądu, iż miarem ustawodawcy było rozszerzenie możliwości przyznania prawa do tak obliczonej emerytury od daty ukończenia wieku emerytalnego. Jednocześnie żaden z przepisów, w tym także wskazanych przez organ rentowy nie zawiera daty granicznej możliwości złożenia wniosku o tak obliczoną emeryturę, pod warunkiem spełnienia pozostałych warunków.

Z tych względów sąd przyznał wnioskodawczyni prawo do tak obliczonej emerytury (tzw. mieszanej).

W tym zakresie niemożliwe było natomiast ustalenie konkretnej wysokości tej emerytury, bowiem w pierwszej kolejności sąd zobowiązany był do ustalenia prawa do niej. Ewentualne zastrzeżenia co do sposobu jej wyliczenia mogą być przedmiotem postępowania dopiero po wydaniu merytorycznej decyzji przyznającej prawo do emerytury mieszanej. Na obecnym etapie postępowania zarzuty z tym związane uznać należy za przedwczesne i w związku z tym odwołanie w tej części podlegało oddaleniu.

Na marginesie tylko dodać należy, iż nieuprawnionymi są sugestie skarżącej co do ustalenia prawa do emerytury mieszanej na podstawie art. 183 ust. 4 ustawy emerytalnej z uwzględnieniem art. 26 ust. 6 w zw. z ust 1 tej ustawy poprzez wariantowanie średniego dalszego trwania życia na podstawie tabeli długości życia z roku 2012 – zgodnie z komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 23 marca 2012 r. (MP 201 poz 182) w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn wg którego średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia ubezpieczonej na emeryturę – 65 lat i 9 miesięcy wynosi 205,6 miesięcy.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy emerytalnej Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn (ust. 6).

Tablice trwania życia są podstawą do przyznania emerytur na podstawie wniosków zgłoszonych od 1 kwietnia do 31 marca następnego roku kalendarzowego. Średnia dalszego trwania życia to wielkość statystyczna, wyliczana przez Główny Urząd Statystyczny i uwzględnia maksymalny czas trwania generacji, liczbę osób dożywających określonego wieku. Średnia ta obliczana dla całej populacji, dla obu płci (wyrażana w miesiącach), ogłaszana jest przez Prezesa GUS w Dzienniku Urzędowym RP do 31 marca następnego roku kalendarzowego, stanowiąc podstawę przyznawania emerytur na podstawie wniosków składanych od 1 kwietnia do 31 marca następnego roku. /III AUa 1012/15 - wyrok SA Szczecin z dnia 06-09-2016 Legalis Numer 1509007/. Organ rentowy nie może dokonywać dobrowolnych interpretacji obowiązujących przepisów prawa, jak i stosować od nich jakichkolwiek odstępstw. Takiej możliwości nie ma również w postępowaniu toczącym się na skutek odwołania od decyzji organu rentowego, bowiem przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1270) mają charakter bezwzględnie obowiązujący. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń

Společnych z dnia 10 maja 2018 r. III AUa 939/17 Legalis Numer 17816810) Tak więc również wskaźniki dotyczące średniego przewidywanego trwania życia należy stosować ściśle.

Zgodnie z komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 23 marca 2012 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 60 lat w dniu kiedy wnioskodawczyni osiągnęła ten wiek wynosi 254,8 m-cy natomiast dla osób w wieku równym wiekowi przejścia ubezpieczonej na emeryturę – 65 lat i 9 miesięcy wynosi 205,6 miesięcy. Natomiast zgodnie z komunikatem z dnia 27 marca 2018 r. średnie dalsze trwanie życia dla przejścia na emeryturę w wieku 65 lat i 9 miesięcy wynosi 212,1 miesięcy.

W ocenie Sądu w oparciu o materię sprawy przyjąć należy, że ZUS - do wyliczenia części emerytury z art. 26 ustawy emerytalnej, jak i w zaskarżonej decyzji - prawidłowo zastosował średnią dalszego trwania życia wynikającą z Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 27 marca 2018 r. wydanego w powyższym przedmiocie. Tablica ta obowiązywała od dnia 1 kwietnia 2018 r. Odwołująca bezpodstawnie stoi na stanowisku, że w przypadku wnioskodawczyni winna zostać zastosowana tablica średniego trwania życia obowiązująca w dacie osiągnięcia przez nią wieku emerytalnego 60 lat lecz z uwzględnieniem wieku faktycznego przejścia ubezpieczonej na emeryturę tj. 65 lat i 9 miesięcy. Wskazany przez odwołującą sposób odczytywania danych w tabeli średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn - nie znajduje uzasadnienie w treści wymienionego art. 26 ust. 6. Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Skoro więc ewentualnie należy przyjąć tablice obowiązującą w dniu w którym ubezpieczony ukończył wskazany ustawowo wiek emerytalny to należy uwzględnić średnie dalsze trwanie życia dla osób właśnie w tym wieku. Przepis nie odsyła do wieku ubezpieczonego w chwili faktycznego przejścia na emeryturę. Ten uwzględniany jest ewentualnie w tablicach ogłoszonych w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego obowiązujących w dacie zgłoszenia wniosku o emeryturę. Tym samym w przypadku uwzględnienia tablicy obowiązującej w dniu w którym wnioskodawczyni ukończyła 60 lat, koniecznym jest uwzględnienie średniego dalszego trwania życia dla osób w wieku 60 lat a nie obecnego wieku wnioskodawczyni. W przypadku wnioskodawczyni korzystniejsze jest zatem zastosowanie tablicy średniego dalszego trwania życia obowiązującej od 01.04.2018r., wg której średnie dalsze trwania życia dla osób w wieku 65 lat i 9 miesięcy wynosi 212,10 m-cy. W tej materii brak jest więc podstaw do uwzględnienia odwołania.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał K. P. (1) prawo do obliczenia emerytury na warunkach emerytury mieszanej w oparciu o art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270) w pozostałej zaś części zgodnie z art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie jako bezzasadne oddalił.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art 98 kpc w zw. z § 9 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800 ze zm.).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.

8 VII 2019 roku.